

1927 NOVEMBER

ERDÉSZETI LAPOK

LXVI. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

11. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő

CZILLINGER JÁNOS

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1927. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapiák.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 237—22.)

Meghívó

az Országos Erdészeti Egyesület 1927. évi rendes közgyűlésére.

Az Országos Erdészeti Egyesület folyó évi rendes közgyűlését hétfőn, december hó 12-én, délután 5 órakor, saját helyiségeiben (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Jelentés a legutóbbi közgyűlés óta kifejtett egyesületi tevékenységről.

2. 16 választmányi tag választása, és pedig 15 négy évre, 1 egy évre.

A választmányból alapszabály szerint kilépnek, de újra választhatók: Andrassy Sándor gróf, Esterházy Pál herceg, Huszár Tibor, Karafiáth Jenő, Karsai Károly, Kovács Gábor, id. Mailáth József gróf, Osztroluczky Géza, Osztroluczky Miklós, Papp-Szász Tamás, Rimler Pál és Schmidt Károly. A többi hely halálozás következtében üresült meg.

3. Előterjesztés a titkár nyugdíjának megállapítása ügyében.

4. Az 1926. évi zárszámadás és az 1928. évi költségvetés előterjesztése.

5. Jelentés a Deák Ferenc-alap kamataiból kiírt pályázatokról.

6. Indítvány a jövő évi közgyűlés helyére és tanácskozási tárgyaira nézve.

7. Egyéb indítványok. (Ilyenek az alapszabályok szerint a közgyűlést megelőző napig a titkári hivatalnál bejelentendők.)

Van szerencsénk az egyesület t. tagjait felkérni, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban résztvenni szíveskedjenek.

Budapest, 1927 október hóban.

Az elnökség.

Jegyzet. Gondoskodás fog történni, hogy a közgyűlés után a résztvevők fenntartott helyen együtt vacsorázhassanak. A helyet a közgyűlésen fogjuk kihirdetni.

Takarékosság.

A közelmúlt napokban a takarékoság szellemének áldozott az ország színe-java, sőt a feltétlenül szükséges takarékoság jelszava viharzott át egész Európán.

Hazafias kötelességünknek ismerjük ezt a komoly intelmet közelebbről méltatni, egyben azonban rámutatni arra is, hogy a takarékoság fogalmát főleg nekünk, erdészeknek és különösen *ma* egészen másként kell értelmeznünk, mint azt a valóságban érvényesülni látjuk.

Valamennyi gazdasági ág között mi vagyunk a legnehezebb helyzetben.

Nekünk nincsenek feleslegeink, amelyekből bár filléreket is félretehessünk.

Egyelőre tehát más feladat áll előttünk.

Emberfeletti teljesítmény volna részünkről azonban már most is, ha gazdasági téren külkereskedelmi mérlegünk legszámottevőbb passzív tételénél, a fabehozatal csökkentésénél bármily csekély, kedvező irányú eltolódást tudnánk előidézni, másfelől az erdőfentartás terén, ha ezalatt az átmeneti idő alatt érdeinket rendbehozni, érdeinkben a *belterjes kezelés alapjait* lerakni képesek lennénk.

Ennek a kétirányú, de egymással szerves kapcsolatban lévő feladatnak megoldása ma is hatalmunkban áll. Tehát mindenképp meg kell teremteni és intézményesen biztosítani annak *előfeltételét* (erdőfentartási törvény megalkotása), hogy az ország minden egyes erdőfoltja okszerűen, rendszeres terv szerint, kellő szakértelemmel kezeltessék.

Erre semminemű költséget sem szabad sajnálni.

Elriasztó példaként mutatok itt arra a minap tudomásunkra jutott esetre, hogy egyik 13.000 k. holdas erdőbirtokosunk még erdőtisztet sem tart. Két-háromezer holdas ilyen erdőbirtokos nem egy van.

Remélhetünk-e így érdeinktől nagyobb jövedelmet, több fahozamot, megfelelőbb karbantartást, ha a birtokos elmulasztja elemi kötelességét *önmagával* és hazájával szemben, ha az államhatalom nem elég erős arra, hogy a közérdekű követelményeknek érvényt szerezzen.

Tudunk-e így megbirkózni a folyton emelkedő fabehozatallal?

Bár ennek a kérdésnek ma szociális háttere is van, illetőleg *kellene, hogy legyen*, azt ebben a beállításban kizárólag a többtermelés, a belterjesebb gazdálkodás lehetősége, végeredményben tehát a valódi takarékoság szempontjából mérlegeljük.

Takarékossági szempontból szakítani kell mielőbb az erdészeti közigazgatás mai, a jogbizonytalanságot fokozó, s emellett bürokratikus rendszerével.

Takarékossági szempont alatt itt nem a rideg számvetésen alapuló léleknélküli létszámredukciót értjük. Ellenkezőleg.

Ha rendbe akarjuk hozni elhanyagolt erdőgazdaságainkat és pedig azzal a céllal, hogy az erdőgazdaságok hozadékát lényegesen emeljük, ha meg akarunk felelni azoknak a sürgős természetű erdőfentartási feladatoknak, amelyek az általunk is mindenkor elhanyagolt *színmagyar földön* várakoznak reánk, úgy merjük állítani, hogy *jelentékeny létszámemelésre*, mindennekfelett pedig egy új állami *erdőaltiszti szervezet felállítására* lesz szükség. Ez pénzbe kerül, az bizonyos, de — aki mélyebben tekint be az állami erdészeti közigazgatás mai gépezetébe, be fogja látni, hogy annak bármi áron való átszervezése *egyértelmű a legszigorúbb takarékosággal, hogy az átszervezés következtében felszabaduló munkaerők munkateljesítményének megfelelő kihasználása, búsán meghozza a befektetett tőke kamatait.*

Takarékossági szempontok azok, amelyek a mai bürokratikus rendszer mielőbbi eltörlését követelik. Pénzben ki sem fejezhető kár az, ami közigazgatási ügyek hoszadalmas intézése, az *erdészeti jogelvek mai bizonytalansága* révén éri elsősorban az erdőbirtokos osztályt, majd az egész fogyasztóközönségünket, illetve egész közgazdaságunkat.

A jogbizonytalanság mellett a divatos elméletek merev végrehajtása is sok kárt okoz.

Foglalkozásunk váltja ki belőlünk azt, hogy bizonyos mértékig konzervatívek vagyunk.

De ne feledkezzünk meg arról, hogy a mai idők nem egy esetben mást követelnek tőlünk, mint a boldogabb világ órái.

Teszem azt, ma már merev dogma lett a *mindenáron való* vágásforduló-felemelés, akár megkívánja a gazdasági célszerűség, akár nem, akár megengedik-e ezt a mai viszonyok, akár nem.

Elvben mindenkor helytálló törekvésnek ismerjük ezt az igyekezetet, de mikor tudjuk, hogy ez a ténykedés az erdőbirtokosra nézve súlyos, ma alig elviselhető befektetést jelent, amikor tudjuk, ezekben a reánk nézve kritikus időkben minden fillérre szükség van, amikor nincs hitelünk, de emellett rendkívüli adóterhek nyomnak, amikor a megengedhető belföldi termelés lehető fokozását egyenesen elő kellene segíteni, hogy ezzel is leszorítsuk fabehozatalunkat, akkor nem lehet megokolt, nem lehet *méltányos* az ilyen általános irányelvet mindenáron és azért most érvényre juttatni, mert a boldogabb jóidőkben erről megfeledeztünk.

Takarékoskodnunk lehet és kell az erdőgazdaságban önmagában is.

Nem egy helyen tapasztalhatjuk, hogy a fakihasználás, a fakihozatal nem megfelelő.

Nem egy erdőbirtokon látjuk azt, hogy a fakitermelés, nem folyik azzal a gondos kiválasztással, mint kellene. Még ma is sok műfát vágunk tűzifába. Mellékhasználatainkkal is így vagyunk. Igen sok erdőnk vadászatilag egyáltalában nincs feltárva, holott ezt az erdőfentartási érdekekkel is összhangba lehet és kell hozni.

Sok helyen teljesen elhanyagoljuk az erdőben rejlő apró kincsek (rétmívelés, kaszálók gondozása, kőbányák feltárása stb.) értékesítését.

Takarékoskodhatunk a felújítások módjának megfelelő, a helyileg eredményesebb megválasztásával.

Helyes termelési és értékesítési politikával rászoríthatjuk a közeli környék lakosságát, az alacsonyabb rendű és értékű tisztítási és gyérítési faanyagok fogyasztására, azoknak a beteg igényeknek leküzdésére, amely a multban is abban nyilvánult meg, hogy jó tűzifának csak a műhasábfá kinézésű prima bükkhasábot ismeri el tüzelőfának.

Igen eredményesen lehet például a legalárendeltebb tisztítási anyagot is apró boksákban felszeníteni, amely eljárással,

amellett, hogy fiatalosaink ápolása semmibe se kerül, még tekintélyes jövedelmet is szolgáltat.

Utoljára hagyjuk az emberi munkaerővel való *takarékosságot*, helyesebben annak a kifejezésre juttatását, hogy megfelelőbb rendszer mellett ugyanezzel a munkaerővel sokszorosan nagyobb munkateljesítményt lehetne elérni.

Takarékosságot más értelemben is, t. i. hogy a takarékoságnak hivatalos és rideg számszerű értelmezésével ne tegyük lehetetlenné fiatal szaktársaink elhelyezkedését, annak a szükséges, *különösen a jövőben felette szükséges* utónemzedéknek képzését és fentartását, amelyre még nagy feladatok várnak, amely generációnak helyzete ma teljességgel elviselhetetlen.

A fák fontosabb műszaki tulajdonságairól, tekintettel az alföldi fásításra.

írta: Zsák Lajos m. kir. erdőmérnök.

Az *Erdészeti Lapok* 1925. évi novemberi számában kifejtettem azt a nézetemet, hogy az alföldi erdőtelepítésnél és sorfásításnál a telepítendő fafaj megválasztásakor azok ipari felhasználhatóságára mindig kellő figyelem fordítandó, mert hiszen a telepítés jövedelmeződése annál inkább lesz biztosítva, minél több és keresettebb szerfára alkalmas fát fogunk nevelni.

Minthogy pedig a fának felhasználhatósága műszaki tulajdonságain alapszik, a céltudatos erdőtelepítés igen fontos feltétele, a megtelepítendő erdőkből és sorfákból majdan várható fa-tömeghozadék körülbelüli mennyiségének és minőségének előzetes, tájékoztató ismerete. Vagyis a fafajok megválasztásánál — amennyiben a termőhelyi viszonyok megengedik, — azoknak a fafajoknak fogunk nagyobb teret biztosítani, melyektől ugyanazon termőhelyen jobb műszaki tulajdonságokkal bíró fákat remélhetünk.

A fák műszaki tulajdonságainak megállapítására kétségtelenül legbiztosabb módszer az anyagvizsgálat; ahol azonban megfelelő eszközök nem állanak rendelkezésünkre, vagy ahol — mint az alföldi erdőtelepítésnél — a még csak megtelepítendő